

DOBRA PRAKSA ZA OSOBNA ZAŠTITNA SREDSTVA ZA ZAŠTITU ORGANA ZA DIŠANJE U INDUSTRIJI KAMENIH PLOČA

Ovaj radni list s uputama navodi dobre primjere korištenja osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu organa za disanje korištenjem pristupa pojedinačnih slučajeva u svim dijelovima tipičnog postrojenja za obradu kamenih ploča, na mjestima ugradnje i prostorima u kojima se obavljaju povezani radovi kako bi se povećala zaštita radnika od respirabilnih čestica kristalnog silicijeva dioksida.

PRISTUP

Pristup radnom prostoru ograničite samo na ovlašteno osoblje.

OPĆENITO

- Potrebno je provesti procjenu rizika, kako bi se utvrdilo jesu li postojeće kontrole primjerene. Ako je potrebno, trebaju se osigurati osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje (odgovarajućeg faktora zaštite) koja se obvezno moraju nositi.
- Odgovarajuća osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje odaberite prema razini respirabilnih čestica kristalnog silicijeva dioksida, savjetujući se sa stručnjakom za zdravlje i sigurnost na radu te u skladu s uputama navedenim u poglavljima „Kad se koristi” u nastavku.
- Kad je potrebno koristiti više dijelova OZO-a provjerite jesu li kompatibilni jedan s drugim.
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje koristite u skladu s uputama dobavljača opreme.
- Vodite evidenciju korištenja, obuke i održavanja opreme.
- Koristite masku za lice koja pravilno sjeda (polumasku ili jednokratnu masku) i hermetički zatvara.
- Obavite zdravstveni ili pregled medicine rada kako biste bili sigurni da klesati mogu raditi s osobnim zaštitnim sredstvima za zaštitu organa za disanje.

Nošenje osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu organa za disanje poslodavca ne oslobađa obveze kontroliranja razine respirabilnih čestica kristalnog silicijeva dioksida ili njenog snižavanja ispod propisanog ograničenja izlaganja na radnom mjestu.

KAD KORISTITI POLUMASKU ZA LICE

- Prilikom obrade ručnim alatima na vodu u pogonu za obradu.
- Kad stojite u blizini mjesta gdje nastaju respirabilne čestice kristalnog silicijeva dioksida.
- Na mjestu postavljanja, ako obavljate preinake zbog kojih se stvara prašina.

KAD KORISTITI RESPIRATORE ZA PROČIŠĆAVANJE ZRAKA (PAPR)

- Ako klesar nosi bradu
- Ako zaštita koja se postiže nekim drugim osobnim sredstvom za zaštitu organa za disanje nije dovoljna
- Ako se smatra da su razine izloženosti vrlo visoke

U tim slučajevima koristite PAPR tipa TH3, opremljen filtrom P3. Kako biste bili sigurni da je faktor zaštite odgovarajući obratite se dobavljaču osobne zaštitne opreme.

KAD KORISTITI JEDNOKRATNU MASKU

- Samo u slučaju kratkih ili sporadičnih izlaganja respirabilnim česticama kristalnog silicijeva dioksida (radnici i posjetitelji), npr.:
  - prilikom pranja poda ili strojeva tekućom vodom
  - u blizini CNC strojeva koji su vodom spojeni na sustave ispušne ventilacije
- Maske označene slovima NR (not reusable = nije za višekratnu uporabu) namijenjene su za korištenje samo tijekom jedne smjene. Maske označene slovima R (reusable = za višekratnu uporabu) namijenjene su za korištenje tijekom više smjena, u skladu s uputama dobavljača.
- Uvjerite se da za vašu jednokratnu masku za prašinu postoji dokumentacija kojom se potvrđuje njena sukladnost s normom EN 149:2001.

PREGLED I ISPITIVANJE

- Za svaki radni postupak provedite ocjenjivanje kako biste utvrdili kako često je potrebno mijenjati osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje i time jamčili njihovu učinkovitost, prema savjetima dobavljača.
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje vizualno pregledajte kako na njima ne bi bilo oštećenja. Ako se ne koriste redovito provjerite ih prije svakog korištenja.
- Od dobavljača zatražite savjet o tome kako provjeriti ispravno pristajanje.
- Pristajanje zaštitnog sredstva provjerite prije prve upotrebe, kako biste bili sigurni da hermetički zatvara i pruža propisanu zaštitu. To se može obaviti jednostavnim metodama provjere, npr. maglica otopine šećera može se raspršiti po zraku i provjeriti može li ju rukovatelj okusiti. Ako može, to je dokaz propuštanja zaštitne opreme.
- Učinkovitost provjeravajte svaki put kad nosite opremu.
- Evidenciju provjera vodite onoliko vremena koliko je to potrebno u skladu s nacionalnim zakonima (najmanje pet godina).

PRANJE I ČIŠĆENJE

- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje koja se višekratno koriste održavajte čistima
- Poslodavci moraju osigurati čiste prostorije za čuvanje osobnih zaštitnih sredstava za zaštitu organa za disanje, kad se isti ne koriste.
- Koristite metode mokrog čišćenja.
- **Osobna zaštitna oprema za zaštitu organa za disanje NE smije se nositi kući.**
- **NEMOJTE čistiti suhom četkom ili komprimiranim zrakom.**

ODRŽAVANJE

- Pobrinite se da se oprema koja se koristi za obavljanje zadatka održava u ispravnom i učinkovitom radnom stanju u skladu sa savjetima dobavljača.
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih organa zamijenite u intervalima koje preporučuje dobavljač.

OBUKA

- Upoznajte svoje zaposlenike s učincima na zdravlje koji se povezuju s prašinom respirabilnih čestica kristalnog silicijeva dioksida.
- Osigurajte obuku za zaposlenike o sljedećim temama: sprječavanje izlaganja prašini; provjera funkcioniranja i korištenja kontrolnih elemenata; kad i kako koristiti raspoloživa sredstva za zaštitu organa za disanje te što učiniti ako nešto krene krivo. Proučite radni list s uputama **2.3.4** i 1. dio Vodiča dobre prakse.

NADZOR

- Uspostavite sustav kontrole uvođenja i poštovanja mjera. Proučite radni list s uputama **2.3.3**.
- Poslodavci se trebaju pobrinuti da zaposlenici imaju sva sredstva za rješavanje kontrolnog popisa na idućoj stranici.

OSOBA ZAŠTITNA OPREMA

- Proučite radni list s uputama **2.1.15** posvećen osobnoj zaštitnoj opremi.
- Osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje treba odabrati na način da budu kompatibilna s ostalim dijelovima OZO-a, npr. zaštitom sluha, zaštitnim naočalama, vizorima za zavarivanje.

KONTROLNI POPIS ZA ZAPOSLENIKE

☐ Opremu koju koristite uvijek provjeravajte kako na njoj ne bi bilo oštećenja, znakova habanja ili kako ne bi loše radila. Ako nađete na problem, obratite se svom supervizoru.	☐ Čak i ako normalno ne nosite osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje, možda ćete ih morati nositi privremeno u slučaju da druge kontrolne mjere zataje.	☐ Ako nosite bradu, ona može umanjiti učinkovitost maske za prašinu. U tom slučaju koristite respirator za pročišćavanje zraka (PAPR).	☐ Kad je potrebno nositi više dijelova osobne zaštitne opreme, provjerite jesu li svi dijelovi kompatibilni jedan s drugim.
☐ Pazite da za svaki zadatak koristite ispravno osobno zaštitno sredstvo za zaštitu organa za disanje.	☐ Ustupljena osobna zaštitna sredstva za zaštitu dišnih organa koristite, održavajte i čuvajte u skladu s uputama.		
	☐ Podesite svoja osobna zaštitna sredstva za zaštitu organa za disanje tako da vam ispravno pristaju.		

Ovaj list s uputama namijenjen je zaposlenicima kako bi im pomogao da se pridržavaju zahtjeva propisa o zdravlju i zaštiti na radu, kontroliranjem izlaganja respirabilnim česticama kristalnog silicijeva dioksida. Ovaj radni list s uputama posebno navodi primjere dobre prakse kako jedan odjel odabire vrstu maske koja je primjerena za njihov zadatak.

Praćenjem ključnih točaka ovog radnog lista s uputama pridonosite manjem izlaganju.

Ovisno o specifičnim okolnostima svakog pojedinog slučaja, ovdje navedeni primjeri možda neće biti relevantni za neke druge odjele. Kako biste ih prilagodili drugom

odjelu zatražite savjet stručnjaka medicine rada.

Ovaj dokument treba biti dostupan osobama koje bi mogle biti izložene respirabilnim česticama kristalnog silicijeva dioksida na radnom mjestu, kako bi one na najbolji mogući način mogle primijeniti uvedene kontrolne mjere.

Ovaj je list dio Vodiča dobre prakse o zaštiti od prašine silicijevog dioksida, namijenjen posebno kontroli izlaganja osoba respirabilnim česticama kristalnog silicijeva dioksida na njihovom radnom mjestu.